

**WEBINAR Covid-19****Seul, Pekin, Roma Büyükelçilerimizle Gelişmelerin  
Değerlendirilmesi, 30 Mart 2020, 13.00****Pekin Büyükelçimiz Sn. Emin Önen,****Seul Büyükelçimiz Sn. Ersin Erçin,****Roma Büyükelçimiz Sn. Murat Salim Esenli,****Değerli Katılımcılar,**

Hepiniz hoş geldiniz diyor ve konuya hızlı bir giriş yapmak istiyorum. Tüm dünya olarak, eşi görülmemiş bir durumla karşı karşıyayız. Pandemi ilan edilen koronavirüs (COVID-19) sürecini hep birlikte, ilk defa tecrübe ediyoruz. Evet, hepimiz endişeliyiz, ama hedefimiz, tedbirlere bağlı kalarak, hem kişisel sağlığımızı, hem de işletmelerimizin sağlığını en az hasarla atlatmak. Bu iki konunun, aynı zamanda birbirinin tamamlayıcısı olduğunu, özellikle ifade etmek isterim.

Webinarımızda, koronavirüs sürecini birbirinden farklı yöneten üç ülkedeki Büyükelçilerimizle bir aradayız. Üyelerimiz ve basınımızın değerli temsilcilerinden oluşan geniş bir katılımcı grubu bizi izliyor. Hedefimiz, bir saati çok aşmayan bir sürede programı tamamlamak.

Bu ülkelerin süreci nasıl yönettiğine dair tecrübe paylaşımı, amacımız. Çünkü onlar süreci bizden önce yaşıyorlar ve o tecrübelerden faydalanarak eksikliklerimizi önden görmek ve tedbir almak, ana amacımız.

Webinarımız üç kısımdan oluşuyor.

İlk kısımda Büyükelçilerimiz beşer dakikada, ilgili ülkelerin bu süreci nasıl yönettiğini; ikinci kısımda bu ülkeler ile Türkiye ilişkilerine olası yansımaları, yine beşer dakikada anlatacaklar ve en son soru-cevap kısmıyla tamamlayacağız.

Konuyu, elbette sağlık yönüyle, ama daha çok, iş dünyası temelinde ve iş dünyasına yönelik uygulamalara bakarak değerlendirmek istediğimizi vurgulamak istiyorum.

Öncelikle, süreçte DEİK olarak neler yaptığımızı da kısaca paylaşmak isterim.

Öncelikle, tüm fiziksel toplantıları askıya alıp, çalışanlarımızın 3/1'i ofiste kalacak bir uygulama başlattık. Daha sonra bu oranı, önce %10 ofis seviyesine çektik ve bugünden itibaren sadece bir nöbetçi ve ihtiyaç süresince gelmek durumunda olanlar şekline döndürdük. Hepsini, evlerinden mobil çalışır hale getirdik.

Süreçten kazanım ve öğrenimlerimiz oldu. 146 İş Konseyimizin Yürütme Kurulu ile, her gün ortalama 15 video konferans düzenliyoruz ve ben de tamamına katılmaya çalışıyorum. Her video toplantıya, o ülkedeki Büyükelçilerimiz ve Ticaret Müşavirlerimiz de katılıyor. Bölgeler şeklinde, İş Konseyi Başkanlarımızla ayrı toplantılar yapıyoruz. Bölge Başkanlarımızla da ayrıca toplanıyor ve tepede piramidi tamamlıyoruz.

Buralarda, hem üyelerimiz kendi aralarındaki koordinasyonu ve Büyükelçilerimizle karşılıklı değerlendirmeyi yapıyor, hem de, oluşan sorun ve önerileri kısa notlar halinde yetkililerimizle ileteceğimiz önemli bir veri tabanımız oluşuyor.

Bu konuda da yetkililerimizle iyi bir iletişimimiz var. Bir örnek vereyim.

Devletimiz, imkânları ölçüsünde, kamu ödemelerinin ötelenmesi, piyasa düzenlemeleri, gümrük-lojistik vb. uygulamalarının hızlanması gibi alanlarda adımlar atarken, bankacılık sektörü de piyasayı fonlanmak adına adımlar atıyor. Teşekkür ederiz.

Bir başka alan da, iç piyasada çok yaygın kullandığımız vadeli çek-senet uygulaması. Ağırlıklı olarak ay sonuna yığılan çek senet ödemelerinde bir tıkanma olabileceğini, iyi niyetle ödeme yapacaklar ile, mücbir sebep mazeretine sığınabilecek fırsatçıları ayırmak ve çözüm bulmak gerekiyordu. Bunun çözümü, iyi niyetli ama çek senet ödemesinde sıkıntı yaşayacakları, bankacılık sektörüne yönelterek, kredilendirmek olacaktı. Bunu biz dile getirdik ve talebimiz uygun görülerek Perşembe günü, Çek-Senet Kredi paketi açıklandı. Bakanlarımız ve Finans sektörüne teşekkür ederiz.

Şimdi konumuza devam edelim.

### **Değerli Büyükelçilerim,**

Bulunduğunuz ülkeler koronavirüs salgını ile mücadele sürecini nasıl yönettiler? Artılarıyla eksileriyle bizim çıkaracağımız dersler nelerdir? Neleri

yapmalıyız, neleri yapmamalıyız? Bu konuları açıklamak üzere onar dakika olmak üzere sizlerin değerli görüşlerinizi dinleyeceğiz.

Sayın Pekin Büyükelçim, konu Çin'den başladığı için ilk olarak sözü size vermek istiyorum. Çin bu süreci hep bir adım önde yaşadı. Bugün itibarıyla, süreci atlattı mı, hangi aşamada, temel olarak neler yaptı? Karantinayı erken kaldırıp kaldırmadığı tartışılıyor. Özellikle İş dünyası uygulamalarına da değinerek görüşlerinizi alabilir miyiz?

### *Pekin Büyükelçimiz'in Konuşması*

Pekin Büyükelçimiz Emin Bey'e değerli konuşmalarından ötürü teşekkür ederim.

Şimdi, bu süreci iyi yönettiği konuşulan Güney Kore'yi konuşacağız. Nüfusa kıyasla dünyada en yüksek test oranı burada. Bu kadar testi yapmayı nasıl başardı? Güney Kore'nin mücadele yöntemi neden örnek gösteriliyor? Cep telefonlarına yüklenen aplikasyon ile yapılan takip yöntemini de merak ediyoruz. En çok da, iş dünyasına yönelik uygulamalarını. Görüşlerinizi alabilir miyiz?

### *Seul Büyükelçimiz'in Konuşması*

Seul Büyükelçimiz Ersin Bey'e konuşmalarından ötürü teşekkür ederim.

Şimdi ise, İtalya'ya geçiyoruz. İtalya'yı çok yakın takip ediyoruz. Ne yazık ki durum üzücü şekilde ilerliyor. Bu sürecin yönetilmesinde ne tür bir yol izlendi, temelde nasıl hatalardan bahsediliyor? Sağlık sistemi nasıl bir sınav verdi? Ama özellikle iş dünyasına yönelik uygulamaları merak

ediyoruz. Bu konularda bizi aydınlatmak üzere sözü Roma Büyükelçimiz Murat Salim Bey'e veriyorum.

### *Roma Büyükelçimiz'in Konuşması*

Roma Büyükelçimiz Murat Bey'e değerli bilgi aktarımlarından dolayı teşekkür ederiz.

## **ŞİMDİ 2. TURA GEÇİYORUZ.**

Koronavirüs salgınının Çin, Güney Kore ve İtalya'nın Türkiye ilişkilerine ekonomik veya politik açıdan nasıl yansımaları olabilir? Beşer dakikada özetleyebilirsiniz, zamanımızı iyi kullanabileceğiz.

Yine Çin'le başlayalım. Çin, ihtiyaçları olduğunda Türkiye'den tek seferde 200 milyon maske talep etmişti.<sup>1</sup> Birçok firmamız da bu zor dönemde Çin'e maske yolladı. Şimdi de Çin'den Türkiye'ye hızlı tanı kitleri veya ilaçlar gönderiliyor. Diğer taraftan, Çin'de üretimin kısmi olarak başladığını duyuyoruz? Bu sürecin ekonomik ilişkilerimize yansımaları nasıl oldu veya olabilir?

### *Pekin Büyükelçimiz'in Konuşması*

Sayın Büyükelçime teşekkür ediyorum.

Gelelim Güney Kore'ye... Güney Kore, önemli ölçüde ticarete sahip olduğumuz bir ülke ve ülkemizde de yatırımları var. Güney Kore Çin ilişkilerinin olası geleceğini de düşünerek bize yansımaları neler olabilir. Bu süreçte yapmamız gerekenler nelerdir?

<sup>1</sup> <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/cin-turkiyeden-200-milyon-maske-talep-etti/1720017>

### *Seul Büyükelçimizin Konuşması*

Sayın Büyükelçime teşekkür ediyorum.

Şimdi tekrar İtalya'ya dönelim. Sayın Büyükelçim, İtalya bu süreçte AB'nin desteğini göremedi gibi, ne dersiniz? Bu durum, koronavirüs sonrası AB'de dengeleri değiştirir mi, bize nasıl yansiyabilir? İlerleyen dönemde İtalya ve Türkiye arasındaki ilişkileri nasıl değerlendirirsiniz? İtalya-AB ilişkilerinin geleceği hakkında neler konuşuluyor? Biraz daha ileri gidecek olursak; İtalya'nın AB'den çıkması konuşuluyor.

### *Roma Büyükelçimiz'in Konuşması*

Sayın Büyükelçime teşekkür ediyorum.

Şimdi, bize iletilen soru-cevap kısmına geçelim. Zamanımızın kısıtlı, katılımcılarımızdan daha önce aldığımız, en çok merak edilen bazı soruları Büyükelçilerimizden sorarak, cevaplamalarını isteyeceğim. Hedefimiz, programını süresi içinde tamamlamak.

## **SORULAR VE CEVAPLAR**

- Büyükelçilerimize göre COVID -19 salgını hızını kestikten sonra globalleşme mi yoksa ulusalcılık mı daha önem kazanacak?
- Diğer ülkelerin diplomatlarıyla görüşmelerinizde nasıl bir tablo çıkıyor karşınıza? Özellikle Avrupa olmak üzere dünya genelindeki tabloyu nasıl değerlendirdiklerini kısaca alabilir miyiz?
- Bütün olumsuzluklara rağmen size umut veren, tünelin ucundaki ışığı hissettiren tecrübelerinizi anlatabilir misiniz?
- Türkiye olarak biz Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi Bilim Kurulu'muzun (Sağlık değil, Bilim) çalışmalarını takip ediyor ve

onların belirlediği yol haritasına göre hareket ediyoruz. Çin, İtalya ve Güney Kore’de yol haritalarını kimler belirliyor?

- Dijital dünyada özellikle sosyal medyanın adeta gazabına uğruyor ve hangi bilgiye inanacağımızı şaşırtıyor. Ben şahsen sadece yetkili mercilerin söylediklerini dikkate alıyorum. Çin, İtalya ve Güney Kore’de bu durum nasıldı? Bilgi kirliliği kaosa neden oldu mu?
- Pekin Büyükelçimize sormak isterim, küreselleşmenin yeni temsilcisi Çin mi? Çin salgın sonrası bozulan imajını düzeltmek için özellikle Avrupa’da yumuşak güç politikalarıyla ABD’nin boşalttığı yeri doldurabilir mi?

## KAPANIŞ

### Değerli Büyükelçilerim ve Katılımcılar,

İnsanlık oldukça zorlu bir dönemden geçiyor ve muhtemelen kısa zamanda, tarihsel süreç Kovid-19 öncesi ve sonrası şeklinde ayrılacak. İş yapış tarzımızdan yemek yeme alışkanlıklarımıza, tatil yapma alışkanlıklarımızdan aile ilişkilerimize, eğlenme alışkanlıklarımızdan teknoloji kullanma alışkanlıklarımıza, yatırım alışkanlıklarımızdan uyku alışkanlıklarımıza kadar, hayatımızın, ticaretin ve küresel ekonominin önemli bir ölçüde değişeceğini görüyoruz.

DEİK olarak, önce insan sağlığı ve onun yanında da işletmelerimizin sağlığı diyerek, işlerimizi askıya almadan süreci yönetmeye çalışıyoruz. Gün fiziksel olarak uzak dururken, iş yapma ve gönül birlikteliğini yakın tutma zamanı...

Geçen hafta TAİK-US Chamber olarak iş kadınlarına yönelik webinarımızdan sonra bugün birlikte olduğumuz Büyükelçilerimiz, basınımızın değerli temsilcileri ve üyelerimize teşekkür ediyorum.

1 Nisan'daki webinarımızda Harvard Genetik ve Metabolizma Hastalıkları Bölüm Başkanı Gökhan Hotamışlıgil ve MIT İktisat Profesörü Daron Acemoğlu ile yine koronavirüs ile yaşadığımız süreci ele alacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, eskiden adeta bir dil alışkanlığı olarak kullandığımız, bugün ihtiyacını çok hissettiğimiz bir ifadeyle, sağlıklı günler diliyorum.

**Nail OLPAK**

**DEİK Başkanı**